

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

KESKKONNAAMET

Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Nigula looduskaitseala

2025

Kirsi Loide

PAME hindamismetoodika valmis Euroopa Liidu rahalisel toetusel tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu ja koostöös Euroopa Komisjoni struktuurireformide toetamise peadirektoraadiga.

Üldinfo

Küsimus	Vastus
Kaitstava loodusobjekti nimi	Nigula looduskaitseala
KKR kood	KLO1000213
Asukoht (maakonnad)	Pärnumaa
Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta)	2006. a (kaitse alla alates 1957. aastast)
Vöönd(id):	
loodusreservaatide arv	1
loodusreservaatide kogupindala	475,1 ha
sihtkaitsevööndite arv	6
sihtkaitsevööndite kogupindala	4069,3 ha
piiranguvööndite arv	1
piiranguvööndite kogupindala	1886,9 ha
IUCN kategooria(d)	Ia, Ib, IV, VI
Natura 2000 võrgustiku alad	Nigula loodusala, Põhja-Liivimaa linnuala
Kaitseala valitseja	Keskkonnaamet
Kogupindala (ha)	6431,3 ha
Maismaa pindala (ha)	6356,9 ha
Eraomandis oleva maa pindala (ha)	1415,8 ha
Kaitsekorralduskava nimi	Nigula looduskaitseala kaitsekorralduskava
Kaitsekorralduskava tegevuskava periood	alates 2023 (tähtajatu)
Tulemuslikkuse hindaja nimi	Kirsi Loide
Tulemuslikkuse hindamise aasta	2025
Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa). Kui hindamistabelit on värskemate andmete põhjal täiendatud, lisada ka uuendamise kuupäev ja vastava küsimuse number.	22.12.2025
Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine	01.10.2010 (METT), 23.10.2020 (METT), 27.12.2023 (pilootherhindamine)
Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel)	

Hindamistabel

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
üldine	üldine	Kas alal on (ajakohane) kava?	Jah, alapõhine kaitsekorralduskava, lisaks kohalduvad liigikaitsekava(d) ja/või elupaiga tegevuskava(d)	EELIS	Alapõhine KKK, kaitstavate soode tegevuskava ja pärandniitude tegevuskava
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	KKK	Kirjeldatud on liikide esinemine ja täpsema info olemasolul on toodud ka paaride või isendite arv.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	KKK	
planeerimine	seisund	Milline on liikide seisundi andmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Väga hea - ≥90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	KKK	Info pärineb seiretest ja inventuuridest
planeerimine	seisund	Milline on elupaikade seisundiandmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Väga hea - ≥90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	KKK	Elupaigatüüpide leviku andmete täpsustamiseks viidi aastatel 2012 ja 2013 läbi metsaelupaigatüüpide inventuur ning korrigeeriti elupaigatüüpide levikukaardi andmeid.
planeerimine	seisund	Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelünki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist?	Olulised andmelüngad puuduvad/ei ole asjakohane	KKK	Alal tehakse hulgaliselt riiklikke seireid.
planeerimine	survetegurid	Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud?	Survetegurid on kindlaks määratud kõigile (100%) kaitseväärtustele (kui asjakohane)	KKK	
planeerimine	survetegurid	Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud?	Survetegurite ulatus ja olulisus on kindlaks määratud poolte või enama (50% - <100%) kaitseväärtuste ja survetegurite puhul	KKK	Kirjeldatud on üldiselt kaitseväärtusi mõjutavad survetegurid ning selgitatud kas Nigula LKA kontekstis on need olulised.
planeerimine	survetegurid	Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid?	inimtekkelised veerežiimi muutused; metsandus; põllumajandus; Looduses liikumine, lindude häirimine pesitsusperioodil, kisklus; rohumaade hülgamine	KKK	KKK koostamise ajal oli kuivendus oluliseks teguriks kuid 2023. a seisuga on sootaaastamise tulemusel ala looduslik veerežiim taastatud (v.a reservaat), märgade elupaikade seisund paranemas; Raied PV-s; Intensiivne põllumajandus; Looduses liikumine, lindude häirimine pesitsusperioodil, kisklus; PLK-de majandamata jätmise tõttu võsastumine, kinnikasvamine
planeerimine	survetegurid	Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid?	Kaitseala piiridest väljastpoolt tulenevaid survetegureid ei ole arvestatud või puudub vastav informatsioon	KKK	KKK-s pole selgitatud kas esineb selliseid survetegureid.
planeerimine	eesmärgid	Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seatud kaitse-eesmärgid?	Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seatud kõikidele kaitseväärtustele	KKK	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi?	Kaitse-eesmärkidega täpsustati elupaikade/liikide soovitatavat seisundit. Sihtväärtused on kas kvantifitseeritud või ajaliselt piiritletud. / Konkreetsed eesmärgid on pooltel või enamal (50% - <100%) kaitseväärtustest.	KKK	Õösorile ei ole seatud konkreetset eesmärki.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele?	Ei	KE, KKK, MaRu kaardirakendused	Alal on ka pärandkultuuri objekte, kuid need ei ole KE nimetatud.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärke on seatud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seatud?	Jah	KKK, KE	Rohunepp, kanakull, väike-kirjurähn, musträhn, punajalg-tilder, hallõgija, rüüt, väikekoovitaja, kiivitaja, saarmas, suur-mosaikliblikas, suurltdtiib, virgiinia võtmehein, kaunis kuldking, kummeli võtmehein, õrn tarn, sookäpp, suur-paelsammal, lainjas põikkupar, mugultorik, tamarisk kariksammal.
planeerimine	meetmed	Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)?	Jah, täiendav sekkumine on vajalik	KKK	
planeerimine	meetmed	Kas kõikide kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamiseks kavandati vajalikud meetmed/tegevused?	Kaitsekorralduslikud meetmed on seatud kõikidele asjakohastele kaitse-eesmärkidele, kuid kõik meetmed ei ole SMART	KKK	
planeerimine	meetmed	Kas määratud meetmed näevad ette tegevusi väljaspool kaitseala piire?	Ei (teadaolevalt on vajadus tegevusteks väljaspool piire, kuid neid ei ole kavandatud)	KKK, MaRu kaardirakendused	
planeerimine	meetmed	Kas tegevused käsitlesid kõiki kaitsealal tuvastatud ja kaitseväärtusi mõjutavaid survetegureid?	Pooltel või enamal (50% - <100%) peamistest surveteguritest on vastav meede	KKK	Inimhäiringute osas ei ole ettenähtud otsest tegevust.
rakendamine	sisendid	Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)?	Jah, välja saab tuua puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes.	Agu Leivits ekspert hinnang	Tõenäoliselt lünki teadmistes siiski esineb, nt PV-s lubatud raiete (sh aegjärgse raie) pikaajaliste mõjude osas, vahetute (lühiajaliste) negatiivsete mõjude osas on piisavalt teadmisi. Teadmised ei pea olema lokaalselt "üle kontrollitud" vaid võivad põhineda erinevatel olemasolevatel allikatel. Modelleerida piiranguvõndite erinevaid raieeržiime ja nende pikaajalist (vähemalt aastani 2050) mõju eesmärkidele (näiteks kasutades KATUS projekti raames loodud NextStand tarkvara) võttes arvesse kogu kaitseala tzoneeringut. Mõju prognoos võiks anda sisendit hindamiseks lubatavate raiete võimalike mõjude olulisust kaitse-eesmärkidele.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
rakendamine	sisendid	Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist?	Seire võimaldab hinnata poolte või enama (50%-<100%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust	KKK, KESE, EELIS	Mitmed regulaarselt läbiviidavad seired/loendused/inventuurid annavad teavet enamike kaitseväärtuste kohta. Kaitseväärtuste seisundi paranemine annab omakorda tagasisidet ellu viidud tegevuse või tegevuste edukuse kohta. Nt sootaastamise tulemusel alale taaspesitsema asunud olulised liigid. Arvestada tuleb aga asjaoluga, et nt soode taastamise edukust saab alles hinnata suht pikka aega (aastakümned) peale interventsiooni.
rakendamine	sisendid	Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada?	Vajalik on rändlindude seire	Hindaja eksperthinnang	
rakendamine	sisendid	Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks?	Seiretulemusi on vähesel määral/üksikjuhtumitel kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks	KKK	
rakendamine	protsess	Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis?	Jah - huvirühmi kaasati	KKK	KKK lisades toodud kaasamiskoosolekute protokollid, toimus 2 koosolekut
rakendamine	protsess	Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse?	Jah - huvirühmi kaasati	KKK, KIRKE	Poollooduslike koosluste hooldamine (maaomanikud), veerežiimi taastamine (RMK)
rakendamine	protsess	Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)?	Jah - tekkis konflikte	Agu Leivits eksperthinnang	
rakendamine	protsess	Nimetage olulisemad konfliktkohad	kaitsekorra/piirangute rangus; meetmetega seotud mõjud; ebapiisav kompenseerimine; vastuseis alal lubatud või läbi viidud tegevustele	KKK; Agu Leivits eksperthinnang; KKK; KKK	Konflikt tekkis nt sooserva kraavide sulgemise ja metsatee likvideerimise osas põhjaosa metsamassiivis.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud poollooduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistöde ellu viimise seis?	Kõik või enamik (≥90%) planeeritud taastamistödest on ellu viidud.	KKK, EELIS, MHB ja RMK kihid	Taastatud on kokku 47,2 ha, osad taastamises on tehtud teistes asukohtades võrreldes KKK kaardikihiga.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (soelupaigad, jõed, järved) seotud taastamistöde ellu viimise seis?	Kõik või enamik (≥90%) planeeritud taastamistödest on ellu viidud.	KKK, EELIS, RMK kihid	Taastatud on kokku 624,8 ha suurusel alal.
väljundid	meetmed	Milline on koosluste hooldamistöde ellu viimise seis?	Üle poole (50-90%) hooldusest vajavate koosluste pindalast on hooldusesse võetud.	KKK, EELIS, MHB ja RMK kihid	2024. aasta seisuga on hoolduses 256 ha. Eesmärk on hooldada kokku 400 ha.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud liigikaitsetööde ellu viimise seis?	Kõik või enamik (≥90%) planeeritud meetmetest on ellu viidud. Kõik meetme aspektid on täidetud ja rakendatud.	KKK, EELIS, RMK kihid	Liigikaitsetöid on tehtud 6,5 ha liigi kasvukohas.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjamismeetmed jms) ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK	KKK-s ei ole selliseid tegevusi ettenähtud.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	meetmed	Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtjaks rakendamata ja miks?	KKK vahehindamine, kaitsekorra muutmine, PLK hooldamine osaliselt tegemata, Nigula järvepaviljoni uuendamine.	KKK, külastustaristu virtuaalkontor, Google Maps	
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on ellu viidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	KKK, EELIS, KESE	
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on ellu viidud?	Ükski planeeritud meetmetest ei ole rakendatud	KIRKE	
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on ellu viidud?	Kõik või enamik (≥90%) planeeritud meetmetest on ellu viidud. Kõik meetme aspektid on täidetud ja rakendatud.	Külastustaristu virtuaalkontor, Google Maps, Ortofoto, RMK koduleht, KIRKE	Tehtud on nt Nigula raba õpperaja rekonstrueerimine, (3 km, vaatetorni remont ja vaateplatvormi rajamine) ja samuti amortiseerunud Nigula raba õpperaja demonteerimine (5,8 km, 1 torn), infostendide uuendamine, Kaubaru metsaonni hooldustööd, Nigula järvetee hooldustööd.
väljundid	meetmed	Kas hinnataval perioodil on lisaks ellu viidud sellised kaitse-eesmärged toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga?	Tehtud on poollooduslike koosluste hooldamiseks vajalike juurdepääsude rekonstrueerimist.	RMK kihid	
väljundid	tulemused	Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Üle poolte (50-90%) (suunis)liikide seisund on stabiilne või paranenud.	Tableau, KESE, EELIS, Agu Leivits eksperthinnang	Välja valitud 5 suunisliiki: VÄIKE-KONNAKOTKAS: arvukus langustrendis, kuid 2023 ja 2024 on olnud ühe paari pesitus; METSIS: arvukus langustrendis (2019 ja 2023 mängude vaatlustes kokku 3 kukke); VALGESELG-KIRJURÄHN: arvukus kasvanud (2022. a loendatud 70 paari); TEDER: arvukus stabiilne (2022. a loendusel 19 kukke) RUKKIRÄÄK: arvukus kasvanud (2023. a rukkiräägu seire 30 paari). Samas tuleb tähele panna, et metsise puhul on Nigulas tegu väga väikese valimiga, mille puhul võib tegu olla juhuslike muutustega. Nigula LKA metsadest tuleb aga pidevalt häid uudiseid liikide (näiteks punalamesklane, taigapässik jm) kohta, mis ei ole küll kaitseväärtused aga indikeerivad positiivseid muutusi metsaelustikus.
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste väärtuste seisund on halvenenud?	metsis	EELIS, KESE, Tableau	
väljundid	tulemused	Kui alla 90% liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja liikide seisundi halvenemise põhjused ja/või, millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	Intensiivne põllumajandus ja rohumaadest põldude rajamine, taimekaitsevahendite kasutamine, metsaraie PV-s	Põhja-Liivi linnustiku inventuur 2022 aruanne, Agu Leivits eksperthinnang	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Üle poolte (50-90%) kaitseväärtuste seisund on paranenud või jäänud samaks.	EELIs, Tableau, KKK	Kuna on uuemad inventuurid, siis on seisundiandmed täpsustunud ja seetõttu paljudel juhtudel on seisundihinnang madalam, kuid pindalad on jäänud samaks või osade elupaigatüüpide puhul ka suurenenud. Mitmete elupaigatüüpide puhul on paranemist veel oodata, sest veerežiimi taastamised tehtud.
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud?	9020*, 6510, 9070	EELIs, Tableau, KKK	
väljundid	tulemused	Kui alla 90% elupaikade seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja elupaikade seisundi halvenemise põhjused ja/või millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	Poollooduslike koosluste taastamine ja seejärel hooldamine	Hindaja eksperthinnang	
väljundid	tulemused	Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele?	Ökosüsteemi teenuste pakkumine on oluliste muutusteta	ELME2	7,35
väljundid	tulemused	Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes?	Ökoloogiline sidusus on hea või paranenud	ELME2	75,01
väljundid	tulemused	Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi?	Jah, on tuvastatud kaitsekorra rikkumisi	OKAS, VMP	Sõidukiga sõitmine väljaspool teed, liikumine liikumispiirangu alal.
väljundid	tulemused	Kas tuvastatud ala kaitsekorra rikkumistel võib olla (oluline) mõju ala kaitseväärtustele?	Ei, rikkumistel ja/või selle tagajärgedel ei ole teadaolevaid (olulisi) mõjusid kaitseväärtustele	Hindaja eksperthinnang	
väljundid	tulemused	Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks?	Ei, kuid kaitsekorra muutmine on juba töös	Hindaja eksperthinnang, Agu Leivits eksperthinnang	Kaitse-eeskirja võiks leevendada (marjade korjamine, viibimine väljaspool pesitsusperioodi), va kalapüügi piirangu osas järves (see vajab täpsustamist).
väljundid	tulemused	Kas määruses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad?	Ei, kuid kaitse-eeskirja/määruse muutmine on juba töös	Agu Leivits eksperthinnang	Lähtudes uuemast informatsioonist tuleks KE-s ka kaitse-eesmärgid üle vaadata. Näiteks väike-laukhane puhul on tegemist eksliku määranguga (linnuharulduste komisjon ei ole kinnitanud vaatlust). Samuti on lendorav välja surnud nii Nigulast kui laiemalt suures osas Eestis. Väike-laukhani, rabapüü ja lendorav eemaldada kaitse-eesmärkidest. Ülejäänud liigid tuleb üle vaadata ja lisada puuduvad (eelkõige LoD lisa 2 liigid), eeldab andmete koondamist ja analüüsi.
muu	muu	Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada	Tähelepanekud puuduvad		

Skoor

	Max skoor	Hindamise skoor	Tulemus (%)
Koondskoor	104	76	73,1%
Üldine	3	3	100,0%
Seisund (planeerimine)	15	15	100,0%
Survetegurid (planeerimine)	9	5	55,6%
Eesmärgid (planeerimine)	12	8	66,7%
Meetmed (planeerimine)	9	4	44,4%
Sisendid (rakendamine)	9	4	44,4%
Protsess (rakendamine)	6	6	100,0%
Meetmed (väljundid)	21	16	76,2%
Tulemused (väljundid)	20	15	75,0%

Üldine	3	3	100,0%
Planeerimine	45	32	71,1%
Rakendamine	15	10	66,7%
Väljundid	41	31	75,6%

Mõisted ja lühendid

Mõiste	Selgitus
Kaitseväärtus	Ala kaitse alla võtmise määruks/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk).
Kaitse-eesmärk	Kaitseväärtuse soovitud seisund.
Kava	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava.
KKK	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava.
Kaitsekorraldusperiood	Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat).
Survetegur	Kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm)
Kaitsekorralduslikud meetmed	Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitsealadest ja/või ala kaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm)
SMART	Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud.
Väljund (rakendatud tegevus)	Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms.
Tulemus (saavutatud seisund)	Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi.
PAME hindamine	PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitsealaseid eesmärgi.

Survetegurite kategooriad	Selgitus
põllumajandus	(intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm
rohumaade hülgamine	niitmise või karjatamise lõppemine
põllumajandusmaade kuivendamine	põllumajandusmaade maaparandusüsteemid
metsandus	raied, raadamine, metsastamine jm
metsamaade kuivendamine	metsamaade maaparandusüsteemid
kaevandamine	kaevandamine, s.h turbakaevandused
energia tootmine (sh infrastruktuur)	hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm
transport	teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm
ehitustegevus ja asustus	asustuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm
elusorganismide kasutus	vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm
militaartegevused ja muud inimsekkumised	militaarialad, tarastamine, vandalism
võõr- ja problemaatilised liigid	võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm
segaallikatest põhjustatud reostus	heitel vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm
inimtekkelised veerežiimi muutused	maaparandus, veekogude hüdroloogia muutmine, veevõtt jm
looduslikud protsessid	erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm
loodusõnnetused	torm, põleng, maalihe, üleujutus jm
kliimamuutused	põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareali muutumine jm kliimamuutuste mõjul
muu	

Loodusdirektiivi aruande hinnangud	Selgitus
soodne	favourable = FV
ebapiisav	unfavourable-inadequate= U1
halb	unfavourable-bad = U2
teadmata	unknown=XX